

๕๒๒๐๒๒๐๓ : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : บทพิโรธวาทัง / บทละคร / พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

กษมา สุรเดชา : การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการเกิดบทพิโรธวาทังในบทละครในกับบทละครนอกพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.อุบล เทศทอง และ ผศ.ชุมสาย สุวรรณชมภู. ๒๕๑ หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเกิดบทพิโรธวาทัง การเปรียบเทียบหลักขณะร่วม และลักษณะเฉพาะของบทพิโรธวาทังในบทละครในและบทละครนอก และหาปัจจัยที่มีผลต่อการระบายความโกรธ โดยพิจารณาจากบทละครในและบทละครนอกพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้แก่ อีเหินา รามเกียรติ์ สังข์ทอง ไกรทอง ไชยเชษฐ มณีพิชัย และคาวี

ผลการศึกษาพบกระบวนการเกิดบทพิโรธวาทังมี ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ตัวละครเกิดความขัดแย้ง ตัวละครเกิดความคับข้องใจ ตัวละครเกิดอารมณ์โกรธ และตัวละครแสดงกิริยาเพื่อระบายความโกรธ กระบวนการเกิดบทพิโรธวาทังนี้จำแนกออกได้เป็น บทพิโรธวาทังที่มีครบ ๔ ขั้นตอน , บทพิโรธวาทังที่มี ๓ ขั้นตอนและบทพิโรธวาทังที่มี ๒ ขั้นตอน จากการศึกษาพบบทพิโรธวาทังที่มี ๓ ขั้นตอนมากที่สุด รองลงมาเป็นบทพิโรธวาทังที่มีครบ ๔ ขั้นตอน และบทพิโรธวาทังที่มี ๒ ขั้นตอนพบน้อยที่สุด

ลักษณะร่วมของบทพิโรธวาทังในบทละครในและบทละครนอกพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย คือ พบกระบวนการเกิดบทพิโรธวาทังรูปแบบเดียวกัน แต่มีข้อแตกต่างกันด้านรายละเอียดการระบายความโกรธ คือ บทละครนอกจะปรากฏการใช้โวจกษาและวจนภาษาที่หยาบคาย กว่าบทละครใน แต่บทละครในเรื่องรามเกียรติ์ พบว่ามีการใช้มีคำหยาบคายอยู่บ้าง ส่วนบทละครในเรื่องอีเหินาไม่ปรากฏการใช้โวจกษาและวจนภาษาที่หยาบคาย

ปัจจัยที่มีผลต่อการระบายความโกรธพบ ๓ ปัจจัย คือ สถานภาพทางสังคม เพศสถานะ และขนบทางวรรณคดีการละคร

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา๒๕๕๖

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ๑. ๒.

52202203: MAJOR: THAI

KEY WORDS: PROVACATION PROCESS/ PLAYS/ KING RAMA II

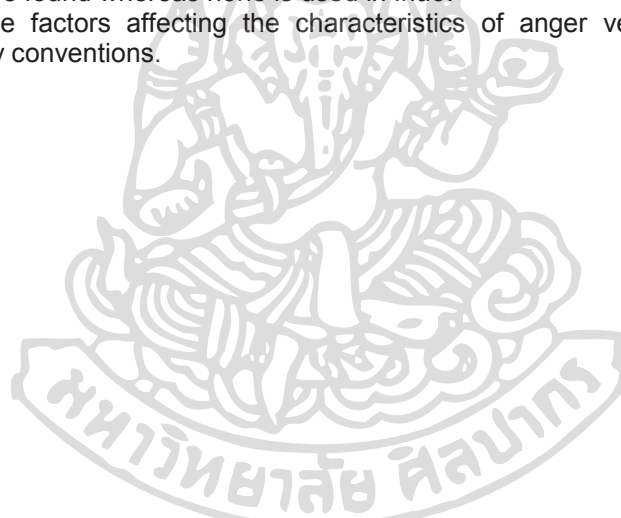
KASAMA SURADACHA: A COMPARISON OF PROVOCATION PROCESSES IN KING RAMA II'S LAKORNNAI AND LAKORNNOK PLAYS. THESIS ADVISORS: ASST. PROF. UBOL TEDTHONG, Ph.D. AND ASST. PROF. CHUMSAI SUWANCHOMPOO. 281 pp.

The purposes of this research were to compare the provocation processes in Lakornnai and Lakornnok plays written by King Rama II in order to indicate shared and specific characteristics and to investigate the factors affecting the characteristics of anger venting. The data was drawn from King Rama II's 7 plays: *Inao*, *Ramayana*, *Sangkh Thong*, *Krai Thong*, *Maneepichai*, *Chaiyachet* and *Kavee*.

The results of the research revealed that a complete provocation process consists of 4 steps: the characters having conflict, the characters getting irritated, the characters feeling angry and the characters venting their anger. The provocation processes can be classified into 3 groups, namely 4 step process, 3 step process and 2 step process, and the most frequently used process is 3 step process, followed by 4 step process and 2 step process, respectively.

It was also found that the provocation processes found in King Rama II's Lakornnai and Lakornnok plays are similar. The only difference is in the details of anger venting. In Lakornnok plays, nonverbal and verbal languages used by the characters are more vulgar than those used in Lakornnai plays. In *Ramayana*, a Lakornnai play, few vulgar words can still be found whereas none is used in *Inao*.

Three factors affecting the characteristics of anger venting are social status, gender and play conventions.

Department of Thai

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2013

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชุมสาย สุวรรณชมภู และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบล เทศทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้โอกาสและกรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำแหล่งข้อมูลตลอดจนตรวจแก้วิทยานิพนธ์ด้วยความรักความเมตตา อีกทั้งคอยกระตุ้นเตือนและให้กำลังใจผู้วิจัยอยู่เสมอจึงทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวัฒน์ อินทรพร และรองศาสตราจารย์ ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ ที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำทำให้วิทยานิพนธ์ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภกาญจน์ ผาทอง ที่กรุณาให้คำแนะนำและสละเวลาตรวจแก้บทคัดย่อภาษาอังกฤษให้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ชี้นำแนวทางและให้กำลังใจผู้วิจัย

ขอขอบคุณพรสวรรค์ พรปัญญา พรวิริยคุณ พรวิริยคุณ พรวิริยคุณ พรวิริยคุณ และเพื่อน ๆ พี่ ๆ ทุกคนที่ให้คำปรึกษาตลอดจนเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ วันวิสาขมาสตร์ ที่ช่วยติดต่อบริษัทประกันและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบคุณน้องนิคและน้องมะนาวที่ให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วน้องนิคที่ช่วยจัดเรียงตารางข้อมูลจึงทำให้ผู้วิจัยได้ตารางที่สมบูรณ์ขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณพ่อร่วมกับแม่เมณ ตลอดระยะเวลาที่จำความได้พร้อมกับแม่เลี้ยงดูให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก อยู่เคียงข้างลูกในทุกห้วงเวลาของชีวิต ลูกสัมผัสได้ถึงความรักความห่วงใยในทุกคำสอนของพ่อร่วมกับแม่และได้นำมาเป็นกำลังใจ ตลอดจนเป็นคติในการดำรงชีวิตเสมอมา

และท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยที่พระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นมรดกของชาติ เมื่อผู้วิจัยมีโอกาสได้ศึกษาบทพระราชทานปริญญาบัตรจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกเหนือจากความสนุกเพลิดเพลินแล้วที่ได้รับจากงานประพันธ์แล้วผู้วิจัยยังได้เรียนรู้ผู้คนและสังคมผ่านตัวละครในเรื่องอีกด้วย